

دانشگاه مجازی المصطفی صلى الله عليه وآله

معاونت پژوهشی و تولید

گزارش نشست علمی پژوهشی

عنوان نشست	اخلاق ژنتیک؛ ملاحظات اخلاقی در اصلاح نژاد انسانی
موضوع نشست	اخلاق ژنتیک
سخنران	حجت الاسلام دکتر ناصر نورمحمد (استاد همکار دانشگاه مجازی)
دبیر علمی	دکتر علی جعفری (عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اراک)
زبان ارائه	فارسی
زمان برگزاری	۳۰ آبان ماه ۱۴۰۰
مکان برگزاری	استودیو دانشگاه مجازی
تعداد شرکت کنندگان	۴۷ نفر آنلاین
لینک دسترسی به محتوای نشست	https://live.mou.ir/pvfvfnnngju4a/

متن نشست

بسم الله الرحمن الرحيم

اخلاق ژنتیک؛ ملاحظات اخلاقی در اصلاح نژاد انسانی

این نشست علمی به همکاری گروه اخلاق دانشگاه مجازی و توسط معاونت پژوهش برگزار گردید در زیر گزارشی از اهم موضوعات مطرح شده در این نشست علمی ارائه می گردد. در ابتدا دبیر علمی جلسه اشاره ای اجمالی به موضوع نشست داشتند و سپس استاد محترم بحث را آغاز نمودند.

استاد ناصر نور محمد در ابتدا به پیشینه اخلاق ژنتیک پرداختند و اظهار داشتند که اصلاح نژاد سابقه‌ای طولانی در اندیشه انسان دارد و همواره اندیشمندانی در عصرهای مختلف به دنبال بهبود و اصلاح نسل بشر بوده‌اند. فرانسیس گالتن (۱۸۸۳) اولین کسی بود که علم به‌نژادی (اصلاح نژاد انسانی) را بنیان گذارد و مدعی شد که برخی نژادها بر برخی دیگر برتری دارند. وی با مطالعات آماری بر روی شخصیت‌های علمی، ادبی، ورزشی و نظامی انگلستان در چند نسل به این باور علمی رسید که هوش و قابلیت‌های طبیعی در انسان‌ها پایه زیستی و ارثی دارد و بر این اساس نظریه اصلاح نژاد را مطرح ساخت که بر مبنای انتخاب و به هدف بهبود و اصلاح نسل انسان از طریق افزایش هوش و ممانعت از بلاهت و کودنی بود. در ادامه ایشان افزودند که نظریه تطبیق اصلاح نژاد در به‌کارگیری در حوزه اجتماع در مواردی قالب جنبش اجتماعی و فراگیر به خود گرفت که تصویب قوانینی غیراخلاقی مانند عقیم کردن اجباری افراد الکلی و جلوگیری از ازدواج افراد معلول و به‌کشی اجباری برای جلوگیری از انتقال معلولیت به نسل‌های بعدی منتهی شد.

در آلمان نازی، جنبش اصلاح نژاد به ابزاری برای نژادپرستی و ارتکاب جنایت‌های بزرگ مانند کشتار افراد ناتوان و کم‌توان ذهنی و معلول تبدیل شد که طی آن پانزده هزار نفر به خاطر معلولیت یا ناتوانی به‌اجبار از جامعه حذف شدند.

پس از بررسی و ارائه سرفصل مختلف در حوزه ژنتیک استاد محترم به نتیجه‌گیری‌های زیر اشاره نمودند:

۱. اصل آزادی در انگاره «اصلاح نژاد لیبرال»، اصلی مطلق نیست و همواره مقید به شروطی است.

۲. با وجود تأکید بر انتخاب فردی، همچنان محدودیت‌هایی از سوی دولت‌ها با شیوه‌ای متفاوت نسبت به گذشته، اعمال می‌شود؛ تا حدی که برخی آن را همسطح فشار در سیاست‌های اصلاح نژاد قدیم برشمرده‌اند.
 ۳. برخی از مدافعان «اصلاح نژاد لیبرال» به سبب توجه ویژه‌ای که به آزادی والدین دارند، از محدود شدن انتخاب کودکان با انتخاب‌های والدین غفلت کرده‌اند.
 ۴. مدافعان «اصلاح نژاد لیبرال»، تفاوت اخلاقی قابل توجهی میان بهبود استعداد کودک با روش آموزش و بهبود آن با روش تغییر ژنتیک نمی‌بینند.
 ۵. به‌کارگیری راه‌حل‌های ژنتیکی در مسائل پیچیده اجتماعی ممکن است، عزم و تلاش برای تغییر اوضاع نامطلوب اجتماعی را دچار اخلال کند.
 ۶. تجویز اصلاح نژاد لیبرال می‌تواند تعصبات و تبعیضات غیر اخلاقی در جامعه را تشدید و تقویت کند و تنوع نژادی و ژنتیکی را تهدید کند و به نوعی «نسل‌کشی در خفا» منجر شود.
 ۷. ادعای رفع مسائل اخلاقی اصلاح نژاد اقتدارگرای قدیم نیازمند دلایل کافی است و ادعای صرف کفایت نمی‌کند؛ همچنان که مداخله دولت به‌تنهایی دلیل غیر اخلاقی بودن برنامه‌های مربوط به اصلاح نژاد نیست.
 ۸. راهکار جامع و مورد پذیرش همگانی که بتواند چالش توازن میان حقوق والدین و فرزندان را به کلی رفع کند، در دسترس نیست و تنها می‌توان به این نکته توجه داد که در مقابل حق والدین (آزادی باروری) حق دیگری (مصلحت کودک) نیز وجود دارد که باید تدابیری اندیشید که در دستکاری ژنتیکی منافع و مضار اصلاح نژاد بر مصالح او بررسی گردد و مصلحت مادی و معنوی کودک در کنار حقوق والدین، به رسمیت شناخته شود.
- در پایان جلسه نیز دبیر علمی سوالات مخاطبان را مطرح و با آنها پاسخ داده شد.

مستندات نشست

جامعة
المصطفی
المفتوحة
Al-Mustafa Open University

به نام خدا

دانشگاه مجازی المصطفی
معاونت پژوهشی و تولید

معاونت پژوهشی و تولید

نشست علمی-پژوهشی با عنوان

اخلاق ژنتیک: ملاحظات اخلاقی در اصلاح نژاد انسانی

سخنران علمی
استاد دانشگاه مجازی المصطفی

حجت الاسلام دکتر ناصر نور محمد

دبیر علمی
عضو هیئت علمی گروه معارف دانشگاه علوم پزشکی اراک

حجت الاسلام دکتر علی جعفری

نشانی شرکت در جلسه

live.mou.ir/research

یکشنبه - ۳۰ آبان ۱۴۰۰

ساعت: ۱۰:۳۰

باهمکاری گروه معارف دانشگاه علوم پزشکی اراک

دانشگاه مجازی المصطفی

همراه با اعطای گواهی نامه

Adobe Connect - اصلاح نژاد انسانی 30 آبان 1400 - دکتر نور محمد

Events Index

اصلاح نژاد انسانی

Search

Filter Events

Chat Messages

Camera

Sharing (00:09)

مدعا

- اصلاح نژاد لیبرال به عنوان یک جریان مهم در مقابل اصلاح نژاد قدیم، نقطه عطف این پژوهش است، زیرا اصلاح نژاد لیبرال مدعی است در سایه تحولات علم ژنتیک و ارزش‌های اجتماعی جوامع لیبرال، تحولاتی بنیادین در روش‌های قدیمی اصلاح نژاد به وجود آمده است و توانسته بسیاری از چالش‌های اخلاقی روش‌های قدیمی را حل و فصل کند.

Video (2)

پاجوهش Department 2

Chat 16 (Everyone)

Attendees (41)

Participants (42)

فایده پژوهش

Adobe Connect - اصلاح نژاد انسانی 30 آبان 1400 - دکتر نور محمد

Events Index

اصلاح نژاد انسانی

Search

Filter Events

Chat Messages

Camera

Sharing (00:04)

فایده پژوهش

غنی‌سازی تأملات و پژوهش‌های اخلاقی متناسب با فرایند اصلاح ژنوم انسانی

رفع و پیشگیری از تبعات مربوط به روزآمد نبودن هنجارها متناسب با پیشرفت‌های علمی

ظرفیت‌شناسی هیئات اسلامی در نقد مباحث اخلاق زیستی

ارزیابی ادعای اخلاقی شدن پروژه اصلاح نژاد به سبب پیشرفت‌های جدید در این حوزه

Video (2)

پاجوهش Department 2

Chat 16 (Everyone)

Attendees (40)

Participants (40)

دستنه تحقیق

